

**Møde med Transport- og Energiminister
Flemming Hansen
Christiansborg d. 15. marts - 2007**

bilag

Bæredygtighed i dansk energiforsyning 2007 - 2025

Jens Bo Holm-Nielsen

Head of Department

University of Southern Denmark and Aalborg University Esbjerg

Department of Bioenergy

Niels Bohrs Vej 9-10, DK-6700 Esbjerg

Tel. (direct): +45 7912 7715, cell: +45 2166 2511

E-mail: jhn@bio.sdu.dk

Homepage: www.acabs.dk and www.sdu.dk/bio

Status for dansk bioenergiproduktion

	Produkt	Produceret 2005 [PJ]	
Faste biobrændsler	Halm	18,5	92 %
	Træpiller/-flis/-affald	16,8	
	Brænde	17,7	
	Bionedbrydeligt affald	28,7	
Flydende biobrændsler	Biodiesel	2,7	4 %
	Fiskeolie	0,7	
	Bioethanol	0,0	
Gasformige biobrændsler	Biogas	3,8	4 %
	I alt	88,9	

Bioenergi udgør ca. 75 % af den danske produktion af vedvarende energi

Kilde: Energistatistik 2005, p. 5 (Energistyrelsen, ENS)

Arealanvendelse i Danmark

Enhed: 1 000 ha	1995	2005	2025
Agerland	2 290	2 035	1 770
Brakarealer	220	150	0
Non-food, enkelt/flerårig	30	150	300
Permanente græsarealer	200	325	450
Samlet landbrugsareal	2 740	2 660	2 520
Skov	500	550	650
Hegn, diger, jordveje	113	123	133
Hede, klitter, sump	200	205	210
Søer, åer, bække	65	75	95
Bygninger i landdistrikter	230	230	230
Byer, veje, sommerhuse	460	465	470
Samlet areal	4 308	4 308	4 308

Kilde:

Teknologirådets rapport:

Biomasse til Energiformål

– et strategisk oplæg

1992

Benævnes **TEKNO** i det

følgende

Environmental and Nature Conservation considerations; Permanent grassland and pastures – at such areas the nature has the highest priority.

-Ruman grazing or small amounts of biomass harvesting from extensive grassland areas can take place if its in a strategy to support the management of species-rich grassland, to maintain a high biodiversity.

Source: J.B. Holm-Nielsen, Department of Bioenergy, SDU, Denmark

Forudsætninger for bæredygtig bioenergiproduktion

SædskifteAreal (SA) er i 2025 lig:

SA = Agerjord + Brakarealer + Non-food-arealer

SA = 1 770 000 ha + 0 ha + 300 000 ha

SA = 2 070 000 ha (48 % af Danmarks samlede areal)

10 % af SædskifteAreal = 207 000 ha

20 % af SædskifteAreal = 414 000 ha

30 % af SædskifteAreal = 621 000 ha

NB! Følsomme arealer berøres ikke af beregningerne

Nedre brændværdi for 1 kg tørret halm = 18 MJ

Scenario

Sædskifte- Areal (SA)	Enhed: PJ		Enhed: MTOE	
	10 ton tørstof per hektar	20 ton tørstof per hektar	10 ton tørstof per hektar	20 ton tørstof per hektar
10 % af SA 207 000 hektar	37	75	0,8	1,7
20 % af SA 414 000 hektar	75	149	1,7	3,3
30 % af SA 621 000 hektar	112	224	2,5	5,0

1 million ton olieækvivalenter (MTOE) = 44,8 PJ

... på EU-27 plan

Enhed: MTOE	Anvendt tilgængeligt landbrugsareal		
Udbytte per hektar	10 % af SA i EU-25	20 % af SA i EU-25	30 % af SA i EU-25
10 ton tørstof per hektar	40	79	119
20 ton tørstof per hektar	79	159	238
30 ton tørstof per hektar	119	238	357

159 MTOE på europæisk plan svarer til ca. 66-73 % af biomassepotentialet i år 2020

Kilde: Handlingsplan for biomasse (p. 19), EU-Kommissionen, december 2005

Scenarier for det danske energiforbrug

Enhed: PJ	1992 (TEKNO)	2005 (ENS)	2030 (TEKNO)	2025 (egne tal)	
Ikke-fornybare energikilder	Olie	348	350	246	
	Kul	324	165	22	
	Naturgas	95	192	146	
Bæredygtig energi	Biomasse total	54	85	119	
	- Fast biomasse			70	
	- Bionedbrydeligt affald			35	
	- Bioenergi af grøder			75	
	- Flydende biobrændsler			14	
	Biogas	< 1	4		18
	Solenergi	< 1	< 1	8	16
	Vindkraft	3	24	32	48
	Sum vedvarende energi	59 (7 %)	114 (13 %)	159 (28 %)	276 (41 %)
	Nettoimport	13	15	0	0
Totalt energiforbrug	839	836	573	667	

**Ribe Biogas; 15 years of production, 18.000 m³ biogas/day.
Source J. B. Holm-Nielsen, Bioenergy Dept., SDU, Denmark.**

Tønder Biofuels

2007: 1,5. generation, 2009-2010 : 2. generation (eller, når det er kommercielt muligt)

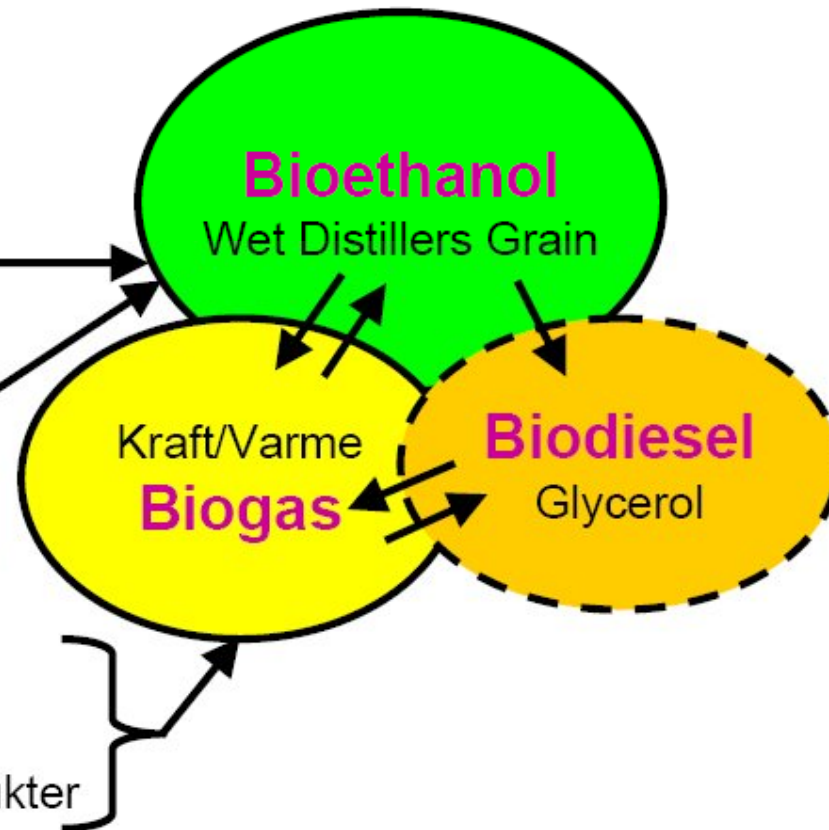
Råvarer

- Rug
- Triticale
- Hvede
- Raps

- Halm

Kraft
Varme

- Husdyrgødning
- Majsensilage
- Organiske restprodukter

Produkter

- Biodiesel
- Bioethanol
- Biogas
- Elektricitet
- Foderprotein
- Organisk gødning
- Varme